

meen verslag over de bedrijvigheid van het Koninklijk Belgisch Koloniaal Instituut gedurende het jaar 1944-1945. *Ibid.*, 490-519, 1945.

Présentation d'une note du R. P. Lotar: « Contribution à la monographie Barambo ». *Ibid.*, 564, 1945.

Présentation d'une note de M. L. Grootaers: « La méthode géographique appliquée aux langues congolaises ». *Ibid.*, 582, 1945.

Présentation d'une étude des R.R. P.P. L. Stappers et E. Willems: « Tonologische bijdrage tot de studie van het werkwoord in het Tshiluba ». *Ibid.*, 1, 157-258, 1946.

L'éducation de la masse dans les sociétés indigènes d'Afrique. *Ibid.*, 298-309, 1946.

Note relative à l'ouvrage du R. P. Tempels: « La philosophie bantoue ». *Ibid.*, 510-511, 1946.

Rapport général sur l'activité de l'Institut Royal Colonial Belge pendant l'année 1945-1946. Algemeen verslag over de bedrijvigheid van het Koninklijk Belgisch Koloniaal Instituut gedurende het jaar 1945-1946. *Ibid.*, 752-780, 1946.

Rapport général sur l'activité de l'Institut Royal Colonial Belge pendant l'année 1947-1948. Algemeen verslag over de bedrijvigheid van het Koninklijk Belgisch Koloniaal Instituut gedurende het jaar 1947-1948. Bull. Inst. Roy. Col. Belge, 790-812, 1948.

Contre le colonialisme pour la colonisation. *Ibid.*, 727-731, 1947.

Présentation d'une étude de M. E. Michel: « Une tentative de colonisation belge aux Nouvelles-Hébrides et aux îles Fidji et Salomon en 1861 ». *Ibid.*, 196, 136, 1948.

A propos de codification de la coutume. *Ibid.*, 702-709, 1948.

Activités ethnologiques et linguistiques belges, 1948-1949. Rapport à l'International African Institute. Africa, Londres, 236-237, juillet 1949.

Rapport général sur l'activité de l'Institut Royal Colonial Belge pendant l'année 1948-1949. Algemeen verslag over de bedrijvigheid van het Koninklijk Belgisch Koloniaal Instituut gedurende het jaar 1948-1949. Bull. Inst. Roy. Col. Belge, 724-752, 1949.

A propos de l'Ésotérie des Noirs dévoilée, par C. Wauters. Zaïre, Revue Congolaise, 933-936, Bruxelles, octobre 1949.

Les formes d'asservissement dans les sociétés indigènes du Congo belge (met JULES VANHOVE). Mém. Inst. Roy. Col. Belge, in-8°, 184 p., 1 carte hors-texte, 1949.

Considérations générales sur l'étude des civilisations aux points de vue statistique et dynamique. Rapport présenté à la session de novembre 1949 de l'Institut des Sciences politiques et sociales appliquées aux pays de civilisations différentes (Indici). Bruxelles, 1949.

ALOIS VAN LOY (1878-1956)

1922

Alois, Pieter Van Loy werd geboren te Borgerhout op 31 augustus 1878 en overleed te Keerbergen op 25 september 1956.

Hij studeerde aan de Normaalschool te St-Niklaas en begon zijn loopbaan als leraar aan het St-Jorisgesticht te Gent. Na twee jaar in het onderwijs werkzaam te zijn geweest legde hij, in 1899, zijn ambt neer en begon hij de studie van ingenieur aan de Rijksuniversiteit te Gent.

Hier nam hij aldaar een actief deel aan de Vlaamse studentenbeweging. Reeds als eerstejaars trad hij in het bestuur van het Taalminnend studentengenootschap „De Rodenbachsvrienden”, waarvan hij van 1901 tot 1903 het voorzitterschap waarnam. Als dusdanig nam hij in November 1899 deel aan de inrichting van het eerste Wetenschappelijk Studentencongres, ter vervlaamsing van de Gentse Hogeschool. Als voorzitter van het derde en het vierde studentencongres — respectievelijk in 1902 en 1903 gehouden — stond hij op het voorplan in de strijd voor de vervlaamsing van de Universiteit, die vijf en twintig jaar later tot de verwezenlijking van een der hoogste idealen der Vlaamse beweging leidde.

Hij promoveerde in 1903 tot burgerlijk en in 1904 tot electrotechnisch ingenieur.

In December 1904 trad hij in functie bij de Technische Dienst voor de Middenstand die, met het oog op de hachelijke toestand, waarin de kleine middenstandsbedrijven, tengevolge van de concurrentie der groot-industrie en der coöperatieven verkeerden, zo pas bij het Ministerie van Nijverheid en Arbeid was opgericht. Hier kreeg hij de leiding in handen van de propaganda- en voorlichtingsdienst, die er zich toe beijverde om de middenstand, door de mechanisatie en de motorisatie, ter hulp te komen. Gedurende ruim 10 jaar voerde hij een hardnekkige strijd tegen de vooroordelen die de invoer der ambachtswerktuigen en der motoren in de weg stonden, gedurende dewelke

meer dan twee honderd proefondervindelijke voordrachten voor allerlei ambachten door het ganse land werden gehouden. Aan deze propaganda is de revolutie in de werkmethodes der burgerambachten te danken. De voorlichting die in meer dan twee duizend gevallen bij de aankoop van machines en van motoren werd verstrekt noopt Prof. Van Loy ertoe de grondige studie van de motoren aan te vatten die zulke beslissende invloed op zijn verdere loopbaan moest uitoefenen. Gedurende dit tijdperk verschenen talrijke artikels van zijn hand in de Vlaamse vakpers, onder meer in het door hem gestichte vakblad „Het hout en zijn bewerking” dat hoofdzakelijk aan de mechanisatie en de motorisatie van het houtbedrijf was gewijd.

Reeds in die tijd wekte de studie van de motoren zijn belangstelling voor de automobielen en het zo pas ontstane vliegtuig, zoals onder meer blijkt uit een artikel over het vliegwezen dat van zijn hand in het tijdschrift „Dietsche Warande en Belfort” in 1908 verscheen en door de talrijke voordrachten die hij in de Vlaamse Cultuurverenigingen over deze onderwerpen hield.

De oorlog 1914-1918 stelde voorlopig een einde aan zijn administratieve bedrijvigheid. In 1917, bij de bestuurlijke scheiding door de bezetter ingevoerd, verliet hij zijn dienst en vestigde hij zich te Antwerpen. Hier ontvouwde zich een nieuw terrein voor zijn technische bedrijvigheid. Bewust van de diepgaande invloed welke de automobiel na de oorlog in het verkeerswezen en in het sociaal leven ging teweeg brengen en zich rekenschap gevend van de noodzakelijkheid tijdig de opleiding der hiervoor nodige werkkrachten ter hand te nemen, richtte hij, hetzelfde jaar nog, de Practische Automobielschool op, waarvan de faam zich weldra tot ver buiten Antwerpen uitstrekte. Ten behoeve van de leerlingen schreef hij zijn „Practische Automobielleergang”. Geschreven in een tijd, waarin de automobielterminologie in Vlaanderen uitsluitend Franse termen kende heeft dit standaardwerk op automobielsector een blijvende invloed — en dit is niet zijn geringste verdienste — op taalgebied uitgeoefend.

In November 1918, bij de bevrijding, hernam Prof. Van Loy zijn dienst als inspecteur bij het Bestuur van de Middenstand.

Vier jaar later — in November 1922 — toen het derde studiejaar bij de pas gestichte Rijkslandbouwhogeschool moest worden ingericht, werd hij tot docent in de Motorenleer benoemd. Het jaar daarop werd hem de leergang over Motocultuur toevertrouwd.

Van 1922 tot 1925 doceerde hij de leergang over Technologie aan de sociale School voor Vrouwen te Brussel.

In 1925 verscheen zijn werk „Weerstand van Materialen”, dat door de Provincie Antwerpen met de Prijs voor Vlaamse Vakboeken werd bekroond.

Toen in 1927 de Dienst voor Visserij aan het Algemeen Bestuur van de Middenstand werd gehecht werd een beroep gedaan op de bevoegdheid van Prof. ir. A. Van Loy op motorengedebiet. Aan het hoofd van deze dienst geplaatst nam hij de leiding in handen van de voorlichtingsdienst, die er naar streefde de motorisatie van het visbedrijf door alle middelen te bevorderen. Ten be-

hoeve van de visserij schreef hij het werk „Ruwoliemotoren” dat in 1928 verscheen.

In December 1930 werd ir. A. Van Loy tot gewoon hoogleraar in de Landelijke Genie benoemd. Als titularis van deze leerstoel werd hij met het onderwijs in de hoofdvakken van deze afdeling belast. Van dit ogenblik af kon hij zich uitsluitend aan het onderwijs, waarvoor hij steeds een bijzondere voorliefde had gekoesterd, wijden. Aan deze taak gaf hij zich met hart en ziel. Van het onderricht, dat hij aan de Landbouwhogeschool verstrekke, bewaren de talrijke ingenieurs, tot wier vorming hij heeft bijgedragen, een dankbare herinnering. Door de strenge methodiek, waarvan zijn onderwijs de stempel droeg, en de aantrekkelijke vorm die hij aan het onderricht gaf, wist hij de belangstelling op te wekken voor de meest abstracte vraagstukken eners soms dorre wetenschap en klaarheid te brengen in de meest ingewikkelde begrippen. Door zijn minnelijke omgang met de studenten wist hij de algemene sympathie op te wekken.

Gedurende zijn professoraat verschenen van zijn hand talloze artikels over automobielsechniek in het maandblad „Auto- en Motorleven”, orgaan van de Vlaamse Automobielenbond, waarvan hij de technische redactie verzorgde. In 1934 publiceerde hij, ter aanvulling van zijn automobielleergang, het werk „Lichte Dieselmotoren voor automobielsectie”.

Twee jaar daarop werd hij, wegens zijn speciale bevoegdheid als deskundige op automobielsector, tot docent aan de School voor Criminologie te Brussel benoemd en werd hem de leergang over „De Techniek der automobielsectiegevallen” toevertrouwd.

Toen Rector Glorie in September 1938 het rectoraal ambt neerlegde werd Prof. Van Loy tot deze functie benoemd welke hij, mits een korte onderbreking in begin 1944, tot April 1946 bleef waarnemen. Zijn rectoraat zal wellicht als een der zwaarste maar tevens ook als een der meest vruchtbare in de annalen van de Rijkslandbouwhogeschool geboekt blijven.

Gedurende de gehele bezettingstijd had Rector Van Loy een zware strijd te voeren voor de verdediging en de behartiging van de belangen zowel van professoren als van studenten, aan welke strijd hij zijn beste krachten besteedde. Door zijn voortvarend ingrijpen wist hij de totale inbeslagneming van de nieuwe gebouwen der Rijkslandbouwhogeschool te voorkomen en slaagde hij er tevens in het onderwijs op degelijke voet in de nieuwe gebouwen in te richten. De talrijke benoemingen en bevorderingen, die hij wist door te drijven, brachten het professoraal en het wetenschappelijk corps op een peil dat de beste vooruitzichten voor de wetenschappelijke bedrijvigheid wettigde terwijl ook de wetenschappelijke uitrusting van de laboratoria — niettegenstaande de oorlogsomstandigheden — tot een goed einde werd gebracht.

Op initiatief van Rector A. Van Loy werd de Proefhoeve te Melle omgebouwd en gemoderniseerd terwijl ook de administratieve dienst van het rectoraat werd heringericht.

Aan zijn overtuiging, dat een inrichting voor hoger onderwijs zoals de Rijkslandbouwhogeschool, die onder zijn hoogstaande leiding bovendien een centrum was geworden van uitgebreid en diepgaand wetenschappelijk onderzoek, over een degelijk ingerichte bibliotheek diende te beschikken, was het te danken dat ook hieraan volledig aandacht werd besteed. Hij wist het door te drijven dat deze dienst gans werd heringericht en aangepast aan de eisen van een degelijke documentatie.

Als Rector leefde Prof. Van Loy met zijn studenten mede wier belangen hij met een vaderlijke bezorgdheid behartigde. Hoe minzaam zijn omgang ook was, toch wist hij de tucht onder de studenten met een glimlach te handhaven. Niettegenstaande de zware zorgen die het rectoraat voor hem meebracht, kende zijn wetenschappelijke bedrijvigheid geen rust. In 1941 verscheen zijn werk „Zuiggasgeneratoren voor automobielen”, en in 1945 kwam het werk „Landbouwmechanica” in medewerking met Prof. L. G. Van Loy.

Door het Technologisch Instituut van de Vlaamse Ingenieursvereniging werd hij in 1941 tot Directeur van de Commissie voor Landelijke Genie benoemd. Na de bevrijding van ons land zag hij zich genoodzaakt opnieuw in de bres te springen om de zware taak voortvloeiend uit de ontruiming van de gebouwen en de weder in dienst neming, te leiden en zorg te dragen dat, niettegenstaande alles de lessen regelmatig verder zouden gaan. Nadat hij ook deze taak tot een goed einde had gebracht legde hij in April 1946 het rectoraal ambt neer. Uit erkentelijkheid voor de grote diensten die hij aan de Rijkslandbouwhogeschool had bewezen werd hij tot Ere-Rector der Rijkslandbouwhogeschool benoemd.

Aan Alois Van Loy werden volgende eretekens verleend :

Ridder in de Leopoldorde (1921), Burgerlijk ereteken 1^e klas (1928), Officier in de Kroonorde (1930), Medaille van het Eeuwfeest (1931), Officier in de Leopoldorde (1932), Commandeur in de Kroonorde (1938), Commandeur in de Leopoldorde (1944).

J. MOERMAN.

ACHIEL HAENTJENS (1875-1946)

1922

Haentjens, Achiel werd geboren te Overmere de 7 februari 1875 en overleed aldaar op 18 juli 1946.

Hij deed middelbare studiën te Geraardsbergen bij de Josefieten en behaalde het diploma van Landbouwingenieur te Leuven in 1896. Begonnen als brouwer in 1901 te Borsbeke werd hij daar benoemd als leraar aan de Staatsmelkerij school en directeur van de Samenwerkende Melkerij en van de Onderlinge Elektrische Verlichting van Borsbeke. Eveneens werd hij leraar in de Scheikunde, Natuurkunde en Dierkunde aan de Landbouwschool te Zottegem.

Hij doceerde aan de Landbouwhogeschool van de Staat te Gent vanaf oktober 1922 tot 1 maart 1937. Docent Haentjens, A. werd met de leergangen van Zuivelbereiding, Technologie, Bijenteelt en Handel belast.

Haentjens Achiel heeft zich na het behalen van zijn diploma vooral bezig gehouden met de directie van landbouwindustriën en met sociale en economische instellingen van Borsbeke. Na het beroepsonderwijs werd hem een leeropdracht aan de Rijkslandbouwhogeschool te Gent toevertrouwd.

PUBLIKATIES VAN ACHIEL HAENTJES

Nota's en Inlichtingen betreffende de Werktuigkunde in de Melkerij toegepast. Drukkerij J. Leherth-Courtin, Ronse.

BIJDAGEN IN TIJDSCHRIFTEN

HAENTJENS, A. en VERSNICK, L. — *Monographie de la Laiterie Coopérative de Borsbeke-lez-Alost.* Extrait de la Revue Agronomique 1896, livr. 4.

H. HENDRICKX, A. WILSENS.